NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OP[illegible] A RYCZAŁTOWO GOT[illegible]WKĄ
Nr. 47. Nowy Targ, dnia 26 listopada 1922 r. Rok

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska" wychodzi na każdą niedzielę.

Adres redakcji i administracji: Nowy Targ, RYNEK 4. I p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacje (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska" kosztuje na cały r. w Polsce 900 marek, za granicą 2.000 marek. — W Ameryce 2 dolary. — Numer pojedynczy 80 Mk.

Rozczarowanie.

Obecna kampanja wyborcza przyniosła nam nowe rozczarowanie. Otóż jest faktem niezaprzeczonym, że nasz sejm w dzisiejszych warunkach znów nie będzie miał większości umiarkowanej, zdolnej do stworzenia silnego rządu, bo podzielił się na trzy grupy, które niewiadomo, czy zdobędą się na tyle rozumu politycznego, by stworzyć rząd.

Duży sukces chrześć. związku jedności narodowej, który przeprowadził łącznie 163 mandatów, wzmógł wprawdzie prawicę, ale ogólnej sytuacji nie poprawił. Mówią to cyfry. — Oto prawica będzie rozporządzała obecnie w sejmie wraz z centrum 177 mandatami, a polska lewica będzie liczyła 175 posłów.

Do sejmu przybyła w groźnej liczbie jeszcze trzecia grupa to jest mniejszości narodowe, liczące aż 89 posłów

Ten groźny, a tajemniczy na razie obóz składa się z 38 żydów, 24 Ukraińców, 16 Niemców, 10 Białorusinów i 1 Rosjanina.

Obóz ten oprze się, jak się zdaje o skrajną lewicę i będzie szedł z najbardziej radykalnemi stronnictwami polskiemi.

Dwa tylko polskie obozy mogą tej nawale skutecznie przeciwdziałać, ale musiałyby iść razem i mieć mniej sprzecznych interesów, niż mają dzisiaj, — to jest prawica i Piastowcy, dwa najliczniejsze obozy polskie, liczące razem 248 posłów, a więc mające większość bezwzględną. Nie wiadomo jednak, czy zwycięży tu zdrowa myśl polityczna, nakazująca dziś ratować dobro mas i państwa, czy też znów, jak zawsze zwycięży dobro partyj!

Sejm więc przedstawia się dziś jeszcze w całem tego słowa znaczeniu niewyraźnie i tajemniczo!

Wybory do senatu, mimo wspaniałego zwycięstwa chrześć. związku jedności narodowej, który zdobył bardzo duże, bo aż 51 mandatów, — nie przyniósł prawicy także bezwzględnej większości, bo 60 mandatów zdobyły razem różne stronnictwa lewicowe i mniejszość narodowa. W zgromadzeniu narodowem liczącem 555 posłów, — prawica będzie miała wprawdzie olbrzymią siłę, bo koło 230 głosów w zbitej masie, ale rozstrzygającej większości mieć nie będzie, jeżeli nie pozyska dla siebie innych obozów, — o co będzie jednak trudno, bo centrum zostało przez prawicę już pochłonięte.

W takiem położeniu, mądra polityka Piastowców, którzy tworzą z natury rzeczy właściwe centrum sejmowe i nic nie mają do szukania u komuny i mniejszości narodowych, mogłaby Polsce, ludowi i stronnictwu przynieść błogosławione owoce.

Jeżeli kiedy, to dziś Piastowcy zdadzą egzamin ze swej dojrzałości politycznej i udowodnią, czy są naprawdę kośćcem państwa i narodu, czy tylko kolosem o glinianych nogach.

Od umiarkowania i dojrzałości politycznej Piastowców, zależy dziś przyszłość Polski.

Trzeba się jednak zdobyć na odwagę cywilną, by porzucić drobne interesy klasowe i partyjne, a mocną ręką chłopską rzucić fundamenty Rzeczypospolitej!

Takie mądre stanowisko Piastowców byłoby naj-

lepszym wałem obronnym państwa na eksperymenty lewicy i na reakcyjne zapędy prawicy.

Dobro zaś państwa i ludu polskiego tylko na tem zyskać może.

Trzeba stworzyć umiarkowane, mądre i silne polskie centrum ludowe, a o przyszłość Polski będziemy spokojni!

Zygmunt Lubertowicz.

Praktyczne rady gospodarcze.

Kupno Nawozów Sztucznych!

Dobry rolnik, powinien naprzód myśleć nietylko o tem, co ma robić w swoim gospodarstwie, lecz także starać się o wszystko co dla jego gospodarstwa jest potrzebne, by nabyć możliwie tanio, w dobrym gatunku i zawczasu, szczególnie w dzisiejszych czasach wzrastającej drożyzny.

Wiedzą dobrze o tem rolnicy na Podhalu, czem dla ich ziemi są nawozy sztuczne i jakie są z używania tychże korzyści (w szczególności z żużli Thomasa.) Jednak, jeszcze bardzo wielu rolników nie zastanawia się nad tem jak kupować nawozy sztuczne, by samego siebie i ziemi nieoszukać. Kupno nawozów sztucznych jest rzeczą trudną, gdyż niema takiego człowieka któryby na tym artykule mógł się rozumieć. • Kupić krowę, konia, zboże każdy rolnik dla siebie potrafi, lub też przy poradzie sąsiada takie kupno uskuteczni, widząc co kupuje.

Inna sprawa z nawozami sztucznemi gdyż tych na oko nikt nierozpozna co w sobie zawierają. Nawozy sztuczne w handlu, muszą mieć tak zwaną gwarancję, to znaczy że sprzedający, gwarantuje kupującemu, że płaci nie za 100 kilo danego nawozu, tylko za to co w tych 100 kilogramach się znajduje a więc np. żużle, których w handlu najwięcej się obraca, ale też za to najwięcej fałszerstw nieuczciwi handlarze właśnie przy żużlach uprawiają, żużle dobre powinny zawierać w sobie 13 do 18% kwasu fosforowego, tego głównego ich składnika. Czy i wiele tego kwasu worek żużli zawiera, poznać na oko niepodobieństwo. Uczciwa fabryka daje rolnikowi, względnie kupcowi, gwarancję że dany wagon żużli, zawiera taką a taką ilość kwasu fosforowego i rolnik tylko za tę ilość kwasu płaci, a nie za śmieci. W ten sposób rolnik nie jest oszukany i pokrzywdzony, wie co kupił i co swej ziemi daje, a co najważniejsze, niedoznaje zawodu i nie zraża się przy dalszem używaniu nawozów sztucznych, widząc że po użyciu dobrych, plony jego podnoszą się a nie maleją. Przeciwnie, niejeden z rolników sparzył się kupiwszy od pokątnego handlarza żużle, po użyciu których żadnego, na lepsze rezultatu nie widział, a pieniądze wydane na towar, poszły z wiatrem.

W dzisiejszych czasach gdzie tak trudno o nabycie dobrych żużli, a nieuczciwi spekulanci zawalają rolników towarem złym, w każdym razie niepewnym, rolnik powinien żądać od kupca gwarancyj.

Trudno jest pojedynczemu gospodarzowi, przy kupnie 2 do 3 metrów żużli, posyłać próbkę do analizy to jest do zbadania, jaki % zawiera kupiony nawóz. Dlatego też radziłbym, by rolnicy w każdej wsi, przy zakupnie nawozów sztucznych łączyli się razem, zamawiali np. żużle wagonowo, a od dostawcy żądali, atestu, względnie przy świadkach pobrać próbkę nawozu z wagonu, i takową przesłać do analizy. Adres: Zakład doświadczalno naukowy Uniwersytetu Jagiell. w Krakowie ul. Łobzowska 24.

Sprzedający gwarantuje, że dane żużle mają np. 12% kwasu fosforowego wówczas rolnik płaci tylko za te 12%, gdyż tak wartość żużli obliczają w handlu, że płaci się za 1 kilogram procentu, po cenie jaką fabryki oznaczą z dodatkiem transportu i uczciwego zarebku kupieckiego.

Ponieważ obecnie czas pomyśleć o tem, by mieć zapewnione kupno nawozów sztucznych, a przedewszystkiem żużli, należy zamawiać takowe, bądź to przez swoje kółka rolnicze, bądź też przez Składnicę Kółek lub Spółkę Rolniczą Podhale w Nowym Targu. Wówczas, można mieć tę pewność że takie poważne firmy dostarczą towar doborowy, pewny, o zawartości składników podanej uczciwie, a kupno wcześniejsze, będzie miało tę korzyść że obecnie taniej się towar nabędzie jak z wiosną, kiedy zapotrzebowanie jest duże, a brak nawozów wielki.

A więc, wczesne kupno nawozów sztucznych, zabezpiecza rolnika od wysokich cen z wiosną a kupno u firm rolniczych daje pewność jakości towaru.

Zatem rolnicy! Łączcie się i partjami, wagonowo zakupujcie i zamawiajcie nawozy sztuczne.

A. N. pow. Instr. Rol. i hod.

Wieści z Polski i ze świata.

Wyniki wyborów do Sejmu. Lista Nr. 1 (Polskie Stronnictwa Ludowe) mandatów 58+12 z listy państ., razem 70 posłów, dawniej 91.

Lista Nr. 2 (Polska Partja Socjalistyczna) mand. 34+7 z listy państwowej, razem 41 posłów.

Lista Nr. 3 (Wyzwolenie, grupa Thuguttal mand. 41+8 z listy państwowej, razem 49 posłów, dawniej 23.

Lista Nr. 4 (Żydowski Bund) nie uzyskała mandatu.

Lista Nr. 5 (Komuniści) mandatów 2, dawniej 2.

Lista Nr. 6 (Rady Ludowe) mand. 1, dawniej 5.

Lista Nr. 7 (Narodowa Partja Robotnicza) mand. 15+3 z listy państwowej, razem 18, dawniej 26.

Lista Nr. 8 (Chrześcijański Zw. Jed. nar.) mand. 134+29 z listy państwowej, razem 163, dawniej 132.

Lista Nr 10 (Unja Państwowa) nie uzyskała mandatu.

Lista Nr. 12 (Zblokowanie kresowe) 5 ludowców 1 z g. p. Skluskiego i 1 mandat bezp. mand. 7+1 z listy państwowej, dawniej 52 posłów.

Lista Nr. 13 (PSL. lewica Stapińskiego) mandatów — 1.

Lista Nr. 14 (grupa p. Rosseta) nie uzyskała man.

Lista Nr. 15 (grupa Okonia) mand. 4.

Lista Nr. 16 (Blok mniejszości narodow.) mand. 55+11 z listy państwowej, razem 66 posłów.

Lista Nr. 17 (Sjoniści) mandatów 13+2 z listy państwowej, razem 15.

Lista Nr. 18 (inwalidzi i zdemobilizowani wojskowi) nie uzyskała mandatu.

Lista Nr. 20 (grupa Prıluckiego) mand. 1.

Lista Nr. 21 (niezależni soc. Drobner) nie uzyskała mandatu.

Lista Nr. 22 (Związek Kresowy) mand. 1.

Lista Nr. 24 (Ukraińcy) mand. 5.

Wybory do senatu w Nowym Targu i powiecie. Wybory do senatu w Nowym Targu przyniosły większość ósemce, bo 728 głosów. Jest to dowód, że wyborcy wycofanych list 12 i 14 głosowali za ósemką, gdyż przy wyborach do sejmu uzyskała ta lista tylko 571 głosów. Na listę Piastowców padły o 2 głosy więcej, niż przy wyborach do sejmu, bo 641 głosów, widocznie udział wyborców gospodarzy był silniejszy, lub też głosowała tu część socjalistów, którzy zdobyli tylko 90 głosów. a przy wyborach do sejmu uzyskali 241 głosów.

Centrum kat. (dwunastka) wskutek wycofania jej z tego okręgu uzyskała tylko 51 głosów.

Żydzi w głosowaniu do senatu zdobyli w Nowym Targu 343 głosy.

W powiecie nowotarskim padło ogółem głosów na Piastowców 6.427, — na socjalistów 547, — na Putkowców 381, — na komunistów (5) trzy — na nar. partję rob. (7) 29, — na ósemkę 7.260, (nowy dowód, że padły tu głosy centrowców) na kat. lud. (dwunastke) 2121, na Stapińczyków 591, głosów żyd. (24) było 681.

W województwie krakowskiem wybrano 7 senatorów a z nich czterech Piastowców, dwóch z ósemki, a jednego socjalistę.

W całej Polsce wybrano do senatu: Piastowców 17, socjalistów 7, Wyzwoleńców (trójka) 8, narodowa partja robotnicza 2, mniejszości narodowe 26, inni 2, jedność narodowa (ósemka) 49.

Wybory w Anglji do parlamentu odbyły się w tych dniach. Wybory dały zwycięstwo unionistom angielskim, czyli czynnikom narodowym i konserwatywnym. Zdobyli oni 322 mandaty, partja pracy 95, Liberali 76, Narodowi liberali 63, Niezależni 5, Nacyonaliści irlandzcy 3. Daje to większość 80 mandatów unionistom. Nieznany jest jeszcze wynik z 51 okręgów, jednak większość unionistów jest zapewniona.

Strajk w Łodzi. W Łodzi z powodu strajku stanęły kiedyś wszystkie fabryki, dziś są już w ruchu.

Bolszewicki jubileusz. Rosja sowiecka obchodzi obecnie uroczyście pierwsze pięciolecie swego istnienia Lenin obecny czerwony car Rosji życzy bolszewikom aby w obecnem pięcioleciu Sowrosja drogą pokojową zawojowała więcej, niż w ubiegłem pięcioleciu zbrojną ręką. —

Pomoc rządu dla miast. Ministerstwo Skarbu zakończyło częściowo akcję, mającą na celu umożliwienie miastom uzyskanie krótko terminowego kredytu na pokrycie deficytów administracyjnych. Dla miast Galicji ustanowiono Zakład Kredytowy, jako organ rozporządzający funduszami państwowymi, który otrzyma na powyższy cel od Ministerstwa Skarbu dotację w wysokości 1 miljarda 350 miljonów marek. Organem takim dla Związków powiatowych i miast byłej dzielnicy Pruskiej został Bank Komunalnych Kas Oszczędnościowych. Pożyczki udzielane, będą zwrotne.

Porozumienie francusko-angielskie. W ostatnich dniach zostały stworzone podstawy zupełnego porozumienia między Francją a Anglją. Francja i Anglja nie będą uprawiały w Lozannie odrębnej polityki, lecz wszyscy alianci będą występowali wspólnie według wskazówek, wypracowanych przez Poincarego i lorda Curzona.

Wzmoże to siłę koalicji wobec Niemiec, które będą musiały siedzieć cicho.

Dymisja gabinetu niemieckiego. Rząd niemiecki podał do dymisji z powodu tarć pomiędzy socjalistami a centrowcami oraz wobec ujemnego wyniku rokowań o 8-miu godzinny dzień pracy, tudzież o pracę dla bezrobotnych.

Wielkie trzęsienie ziemi w Chile. Według doniesień z Nowego Yorku ognisko trzęsienia ziemi znajduje się między Serena, a Coquimbo. Podczas trzęsienia ziemi morze wystąpiło z brzegów 200 metrów w głąb kraju. Zniszczone są po części miejscowości: Coquimbo, Antofagasta, Caldera. Podczas trzęsienia ziemi zginęło w Coquimbo 800 ludzi, w innych miejscowościach przeszło 300. Domów zniszczonych jest około 1000.

Prezydent ministrów prof. Nowak stracił głos przy wyborach do sejmu, bo nie sprawdził tego, że opuszczono go na listach wyborczych. Prasa polska ostro krytykuje opieszałość obywatelską premiera.

Wynik wyborów w Stanach Zjedn. Paryż. Wedle ostatnich wiadomości z Nowego Yorku skład izby reprezentantów będzie następujący: republikanie 214, demokraci 219, socjaliści 1, niezawiśli 1, deputowanych. — Demokraci będą mieli większość 3 głosów w nowej izbie. — Uderzającą jest znikoma ilość socjalistów mimo to, że państwem nawskróś Stany zjednoczone są kapitalistycznem.

Skład bloku mniejszości narodowych w Polsce. Według prawdopodobnego obliczenia do bloku mniejszości należeć będzie 38 żydów, 16 Niemców, 18

Ukraińców z Wołynia i Polesia, 10 Białorusinów i 1 Rosjanin. Zupełnie poza blokiem pozostanie w Sejmie grupa 5 rusińskich „chliborobów“ z Małopolski Wsch. Razem więc obce żywioły w Polsce zdobyły 83 mandaty na 444, czyli prawie piątą część.

Uroczystość otwarcia Sejmu i Senatu. Na ostatniem posiedzeniu rady ministrów zadecydowano, że uroczystość otwarcia sejmu i senatu nastąpi dnia 28 b. m. Dzień przed tem odbędzie się posiedzenie pożegnalne sejmu ustawodawczego. Obrady nowego sejmu otworzy prawdopodobnie marszałek Trąmpczyński. Powoła najstarszego posła na tymczasowego przewodniczącego. W tydzień po utworzeniu się sejmu i senatu musi się odbyć Zgromadzenie Narodowe w celu dokonania wyborów prezydenta Rzeczypospolitej.

Ciekawe wybory w Saksonii. Dnia 5 b. m. odbyły się wybory do sejmu saskiego, które wzbudziły silne zainteresowania siegające daleko poza granice Saksonii.

Jak wiadomo, dotychczasowa większość sejmu tego kraju składała się z socjalistów i komunistów. Była ona jednak liczebnie mało co większą od mniejszości, złożonej ze stronnictw burżuazyjnych, gdyż liczyła 49 głosów wobec 47 mniejszości.

Blok socjalistyczno-komunistyczny rozbił się w lecie bieżącego roku, a skutkiem tego sejm rozwiązano na żądanie komunistów i rozpisano nowe wybory.

Obie strony rozwinęły szaloną agitację przedwyborczą. Spodziewano się też, że wybory dadzą stanowcze zwycięstwo prawicy lub lewicy. Tymczasem ich wynik utrzymał ich dotychczasowy stan. Komuniści bowiem zyskali na centrum tylko jeden mandat, tak że stosunek komunistyczno-socjalistycznej większości do partyj burżuazyjnych przedstawia się jak 50—46. Wynik ten jest bardzo podobny do wyniku polskich wyborów.

Wstrzymanie wywozu jaj. Wywóz jaj został wstrzymany przez ministerstwo handlu do wiosny 1923 r.

Sprawność kolei polskich. Dyrektor kolejowego departamentu ruchu, p. Czapski, podał o kolejach polskich następujące szczegóły:

Pod względem długości linji kolejowych stoimy na piątym miejscu w Europie, a na czwartem na kontynencie. Tuż za nami idą Włochy, mające 15 720 klm. linji. Włosi mają na linjach, wynoszących około 16700 klm, obecnie 4000 parowozów. Najbardziej jesteśmy upośledzeni w dziedzinie tab. towarowego, gdyż mamy 97600 wagonów, gdy Włosi posiadali ich w r. 1920 145.090. Mimo tych braków polski ruch powiększa się z roku na rok bardzo znacznie. Mianowicie w r. 1920 zrobiliśmy ogółem 37 miljonów kilometrów, a w r. 1921 po otrzymaniu wagonów osobowych od Niemiec 58 miljonów kilometrów. Obecny rok będzie jeszcze bardziej pocieszający i da w rezultacie przynajmniej 75 miljonów pociągo kilometrów.

W r. 1919 załadowywaliśmy w dzień średnio przeciętnie 3300 wagonów, obecnie zaś przeciętny załadunek dzienny wynosi 8900 wagonów.

W ciągu każdego miesiąca z ostatnich dwunastu średni dzienny załadunek wzrasta o 140 wagonów, co za cały rok, daje przyrost równy 1680 wagonów dziennie w ciągu roku. Pomnożywszy to przez 360 i licząc wagon przeciętny na 13 tonn, otrzymamy za okres od lipca 1921 do lipca br. 7 i pół miljona tonn nadwyżki w produkcji.

Domy z torfu. Z Opola donoszą o nowym materjale budowlanym, używanym obecnie z powodzeniem w niemieckiej części Śląska.

Materjał ten stanowi torf z przymieszką cementu i wapna. Umieszczona w ramach drewnianych mieszanina powyższa twardnieje, a po wyjęciu z ram przedstawia doskonały materjał do budowy domów. Płyty tego torfu stwardniałego, grubości 4 centymetrów, mają być mocniejsze niż ściana z cegieł, domy zaś z nich budowane, są cieplejsze, niż budowane z piasku i cementu, a przytem o 40% tańsze, niż budowane z innych materjałów.

Ilu jest na świecie chrześcijan? Chrześcijan jest na całym świecie 564 milj. 510 tysięcy. W tem: rzymsko katolików 272 milj. 860 tys. prawosławnych 120 milj. 80 tys., wyznania reformowanego 90 milj. 374 tys., luterskiego 81 milj. 526 tys.

Ceny ziemiopłodów. Żyto poznańskie 30 000 mk., żyto kresowe 29.000 mk., pszenica pozn. 54.500 mk., kresowa 54.000 mk., owies 28.800 mk., jęczmień 32.700 m.

W ostatnim tygodniu „Gazeta podhalańska“ nie wyszła z powodu braku papieru w odpowiedniej wielkości.

Szanownych Czytelników za tę nie miłą niespodziankę bardzo przepraszamy. na drugi raz ona się nie powtórzy.

Dyrekcja Gimnazjum w N Targu wyrównała w całości rachunek P. Jończego za 10 ławek szkolnych. a mianowicie 1) z jednorazowych składek PT. Rodziców 186 000 Mkp. 2) Z miesięcznych opłat uczenic 39.000 Mkp., razem 225.000 Mkp. Jedenastą ławkę sprawili PP. Haburowie. Za ulgę skarbowi polskiemu w wydatkach na szkołę dyrekcja gimnazjum składa PT. Rodzicom podziękowanie.

Zachemski.

Uznanie za ład i wzorowy porządek w czasie wyborów w naszym powiecie należy się obu naszym starostom p. Trześniowskiemu i doktorowi Bednarskie-

mu, którzy dopomogli w ten sposób wszystkim wyborcom do objawienia swej, a nie narzuconej woli w tym ważnym okresie.

Uznanie należy się także naszej Policji państwowej za wzorowe przestrzeganie porządku i utrzymanie go w zupełności w tak niepewnym czasie.

Dzięki temu obywatelskiemu stanowisku naszych Starostów i Policji państwowej, w krytycznych dniach wyborów, każdy wyborca mógł iść do urny w uroczystem skupieniu, wśród zupełnego spokoju.

Sprawa Jaworzyny znowu odroczona. Dzienniki donoszą, że Rada Ambasadorów postanowiła odroczyć sprawę Jaworzyny do wiosny przyszłego roku, zastrzegając sobie prawo nieodwołalnej decyzji. W dyskusji, jaka się wywiązała z tego powodu w Radzie Ambasadorów, przyjęto jako punkt wyjścia do przyszłej decyzji orzeczenie Komisji weryfikacyjnej, oraz opinję komisji prawniczej, która zajmowała się rozpatrywaniem powyższego orzeczenia. „Kurjer Poranny“ zaopatruje tę wiadomość komentarzem, że podróż Benesza do Paryża, którą ten przedsięwziął przed kilku dniami, nie pozostała bez wpływu na powyższe odroczenie.

Tak to Czesi umieją chodzić koło swoich interesów.

Otwarcie sklepu krak. Zespołu w Nowym Targu nastąpi już przed 1 grudnia. Obecnie rzemieślnicy pracę nad przygotowaniem lokalu już skończyli.

Ochronka Sióstr Serafitek w Nowym Targu spełnia dobroczynnne posłannictwo w naszem mieście, opiekując się codziennie od 25 do 30 dziećmi i dzieląc się twardo zdobytą kromką chleba z jeszcze uboższemi.

Dobroczynna i pożyteczna ta instytucja powinna być otoczona opieką i życzliwością ze strony miasta i obywateli, a tymczasem tak jak się ze żalem dowiadujemy nie jest!

Mateczki bowiem chcąc wyżywić siebie, głodne dzieci i biedaków, chodzą czasem za jakim datkiem, choćby za garścią ziemniaków po mieście, a zastają drzwi umyślnie zamknięte, czy to nie wstyd?

Także i miasto, które ma obowiązek popierać pożyteczną i dobroczynną pracę ochronki, powinno dotacje na ten cel pomnożyć, przez nieubłagane ściąganie podatku od wszelkich kin, przedstawień i zabaw! — Nad tą sprawą będziemy czuwać!

Świetnemu Województwu w Krakowie do wiadomości. W Rabie wyżnej pow. Myślenice istnieje od lat 5 ciu pokątna sprzedaż napojów spirytusowych Katarzyny Kwaśniewskiej i jej brata Jana.

Żadne z wymienionych osób nie posiada uprawnienia do handlu trunkami alkoholowemi t. j. tak zwanej karty przemysłowej na wykonywanie przemysłu gospodnio szynkarskiego. Ponieważ obaj właściciele istniejących w tutejszej gminie gospód wykonujących przemysł szynkarski, trzymając się istniejących przepisów, w soboty i niedziele trunków nie podają, cały handel napojami spirytusowemi przenosi się w tych dwóch dniach do tego nieprawnie istniejącego szynku. Co sobotę i niedzielę, a nawet w czasie nabożeństw odbywają się tam pijatyki, które są powodem gorszących awantur i zakłócenia pokoju w gminie.

Policja państwowa z Rabki na podstawie skarg i zażaleń mieszkańców tutejszej gminy urządzała kilkakrotnie rewizje u właścicieli tego pokątnego szynku, w czasie których skonfiskowano zapasy spirytusu i innych trunków alkoholowych, w czem każdorazowo zostało Starostwo w Myślenicach zawiadomione. Pomimo wszystko handel ten w dalszym ciągu istnieje.

Przed trzema tygodniami w czasie dożynków w tutejszym dworze zdarzył się przykry wypadek bijatyki, w czasie której poraniono muzykantów grających na tychże dożynkach. Krwawą tę awanturę wśród spokojnie bawiącej się młodzieży sprowokowało dwóch pijanych, którzy wyszli w stanie kompletnej nieprzytomności z szynku Jana i Katarzyny Kwaśniewskich.

O wypadku tym zostało Starostwo myślenickie zawiadomione przez posterunek Policji państwowej z Rabki. Na polecenie tegoż Starostwa Policja państwowa urządziła dn. 14 ego b. m. rewizję w czasie której nie znaleziono żadnych zapasów trunków, a już następnego dnia tj. 15-ego w czasie nieszporów, a zatem między godziną 3 cią a 4 tą zdarzył się wypadek wprost nie słychanego opilstwa, w którym aż wstyd pisać.

Dwie młode dziewczęta, córki gospodarzy z gminy Sieniawy, zostały tak w wymienionym szynku uraczone wódką, że leżały w rowie przy drodze publicznej dając przez kilka godzin gorszące przedstawienie gminnej gawiedzi. Podajemy do wiadomości tylko te dwa wypadki, pomijając milczeniem inne, aby nie wymienić nazwisk.

Ponieważ niema nadziei aby ten nieprawy handel wódką i gorszące sceny ustały, zwracamy się do Świetnego Województwa z zapytaniem czy zakaz podawania trunków w soboty i niedziele ma być przestrzegany i czy nieprawnie istniejące wyszynki będą nadal tolerowane?

Zarobek na zimę. Czytaliśmy tu w dziennikach że okolice podhalanskie zostały dotknięte klęską gradów, powodzi, nieurodzaju i t. p. Dzienniki apelowa-

ły do społeczeństwa, ażeby ludności tamtejszej przyjść z pomocą dając jej zarobki na zimę.

Potrzebujemy tu dużej partji ludzi (mężczyzn) do robót leśnych przy wyróbce i ładowaniu na kolejkę leśną materjałów drzewnych i sągów.

Pomieszczenie z aprowizacją zapewnione. Prosimy uprzejmie o wskazanie nam gmin z których moglibyśmy robotników dostać, względnie możeby robotnicy nawiązali z nami korespodencje celem zawarcia z nimi umowy.

Andrzej Szepczyński leśniczy
w Czercach poczta Sieniawa.

Na Bursę gimnazjalną złożył p. Józef Lechowicz 1000 Mk. za odzyskanie zgubionego portfelu.

Rusin Fedak, który urządził zamach na Naczelnika Państwa J. Piłsudskiego i wojewodę lwowskiego Grabowskiego, został skazany na sześć lat ciężkiego więzienia.

Skazani zostali również jego pomocnicy, a to Sztyk Franciszek Józef na półtora roku ciężkiego więzienia, następnie Palijew Muytro, Matczak Michał Jaremijczuk Piotr, Zyblikiewicz Eugeniusz skazani każdy na dwa i pół roku ciężkiego więzienia z wlązezeniem wszystkim sześciu aresztowanym więzienia śledczego. Skazano ich również na ponoszenie kosztów procesu.

Nowe pismo słowackie Nasza Magóra zaczęło wychodzić w Starej Wsi na Spiszu, celem budzenia słowackiego ducha wśród góralskiej ludności. Pismo ma za cel szerzyć czechofilstwo wśród górali.

Równocześnie u nas myśli się o zamknięciu Gazety podhalańskiej i to w roku jubileusowym. Redakcja jednak w każdym razie do tego niedopuści.

Dla dziatwy szkolnej wyszła w Nowym Targu łatwa, przystępna 3 aktowa sztuczka pt. „W Krainie czarów“, napisana przez tut. akademika Edmunda Lubertowicza, nadająca się do gry w szkołach ludowych i średnich, zwłaszcza w okresie św. Mikołaja i Bożego Narodzenia.

Do nabycia w Drukarni I. Borka w Nowym Targu, cena 600 marek.

W. P. Henrykowi Lokańskiemu redaktorowi Dzien. Związkowego w Chicago w Ameryce, podajemy do wiadomości, że jego brat Juljan Wapiński w Nowym Targu znajduje się w ostatniej nędzy, bez opieki bez ubrania i że pomoc dla niego jest konieczna!

Podatki w Polsce będą normowane cenami zboża, kilka razy do roku. Jest to konieczne i każdy mądry człowiek zrozumie, że jeżeli nie płacimy odpowiednich podatków, to państwo musi drukować nowe banknoty.

A jeżeli państwo drukuje banknoty, to rośnie codzień drożyzna, na czem zarabiają tylko magnaci czarnogiełdziarze i paskarze, a tracą wszyscy biedni i średnio zamożni.

A więc bez szemrania i nierozumnych gadań żądajmy nałożenia sprawiedliwego podatku i płaćmy go bez szemrania!

Wzamian za to domagajmy się w państwie i w urzędach mądrej i oszczędnej gospodarki.

Poradnik Teatrów i Chórów włościańskich za sierpień b. r. zawiera artykuły Dr. Eug. Kucharskiego: Molier (w 300 rocznicę), Romain Rollanda: Molier na scenie lud. (tłum. i objaśnił E K.), K. Królinskiego: Makolągwa na urlopie, sztuka w 1 akcie W. Chybińskiego, O ochronę pieśni ludowej, N. Kucharskiego, Pożegnanie młodzieży stającej do wojska. Oceny i sprawozdania, Kronika, Korespondencje, Sprawy Związku, Książki i pisma nadesłane. Prenumeratę (1200 Mk. do końca roku) przesyłać pod adresem: Poradnik Teatrów i Chórów włość. Lwów, ul. Mickiewicza l. 26.

„Myśl Narodowa“ Nr. 46 zawiera treść następującą: Obróciło się koło historji. Ks. Kazimierz Lutosławski. Lucanus Beselera (a. n.) Numerus Clausus, Trupy, (a. n.) Szengejsty, (a. n.) Niedoszłe stronnictwa sejmowe St. W. Szlachetny naród. Marjan Dienstj Dąbrowa. Co na to p. Minister Robót Publicznych (Silvanus) Drożyzna a P. P. S. (a. n.) Kresy i Wołyń (n) Ochrona nazwisk polskich, Polityczni Ajaksy (a. n.) Gustaw Bervo. Proklamacje faszystów, Lat tylko temu sześć, (a. n.) Nasz Kurjer, Ipse dixit.

„Szopka“ Tygodnik humorystyczno-satyryczny wyszedł Nr. 7 o bogatej treści z ilustracjami: H. Nowodworskiego, „Strach“ i Model „Belweder“, Z. Miemilisa, Nowy kurs, W. Bartoszewicza. Po wyborach oraz K. Mackiewicza. Z za kraty na fotel poselski. Precz zmoro pruska i Dał mu szkołę.

„Ilustracja Warszawska“ Nowy egzemplarz (Nr. 2) „Ilustracji Warszawskiej“, zawiera niezwykłą obfitość ilustracji aktualnych artykułów z przeróżnych dziedzin wiedzy, jak: Wywiad z człowiekiem na najwyższem stanowisku, Senzacyjne rewelacje z domu warjatów, Gruzja w ogniu. Pierwsze wyścigi automobilowe w Polsce. Jak panna Jadłagówna została księżniczką w Warszawie. Zagadki do miljonowej nagrody i t. d. Redakcja i administracja „Ilustracji Warszawskiej“ Warszawa, Sienna 23.

„Przegląd Światowy“ dotychczasowy warszawski miesięcznik zwany królem ilustracji, przechodzi w krótkim czasie w ilustrowane aktualne czasopismo tygodniowe.

W najbliższym numerze podamy w fejletonie przedśmiertny artykuł śp. prof. Józefa Kantora. „Kilka uwag dla badaczy życia Podhalan“, podający bardzo cenne wskazówki dla młodych zbieraczy materjałów ludowych.

Związek urzędników w Nowym Targu uprasza swych dłużników o jak najszybszą wpłatę zaległych kwot, z powodu likwidacji.

Za ten dział redakcja nie bierze odpowiedzialności

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy okazali mi Swe współczucie po śmierci mej najlepszej ś. p. Matki, tudzież Tym, którzy oddali Jej ostatnią przysługę, a wszczególności Najprzewielebniejszemu Ks. Infułatowi Dr. Czesławowi Wądolnemu, Archiprezbiterowi Kościoła N. Marji P. w Krakowie, Przewielebnym Księżom Profesorom Uniw. Jag.; Ks. Dr. Kazimierzowi Zimmermanowi, Ks. Dr. Antoniemu Bystrzonowskiemu, Ks. Dr. Józefowi Kaczmarczykowi, Ks. Dr. Michałowi Pęckowskiemu, następnie Ks. Rektorowi Dr. Jurgowskiemu, Ks. Prepozytowi Dr. Kulinowskiemu, Ks. Magistrowi Leszczyńskiemu, Ks. Prof. Dr. Hanuszlowi, Ks. Adam. Fr. Fitakowi, Ks. Kapel. Stojanowskiemu, Ks. Red. Piwowarczykowi, Ks Dyr. Woźniczce, Ks. Prokuratorowi Morajce, Ks. Prof. Rosiewiczowi, Ks. Red Sławińskiemu, W. P. Org Napielskiemu, Szan. Służbie Kościoła Marjackiego, dalej Tym, którzy wzięli udział w żałobnem nabożeństwie w Klikuszowej, a wszczególności Ks. Kan. Oczkowskiemu, Ks. Prof. Sznajdrowiczowi, Ks. Prof. Mirkowi, Ks. Prof. Rybie, Ks. Wł. Pytlowi, W. P. Sekr. Bartlowi, W. P. Dr. Mieszkowskiemu, Szanownym parafjanom, a zwłaszcza Tym, którzy tak tłumnie przystąpili w tym dniu do Stołu Pańskiego, składam serdeczne „Bóg zapłać“.

Ks. Wład. Staich.

Walne Zgromadzenie

PODHALAŃSKIEJ SPÓŁKI WYDAWNICZEJ w N. TARGU

odbędzie się dnia 2. grudnia b. r. (sobota) o godz. 3 popołudniu w sali Rady Powiatowej w Nowym Targu.

Na wypadek braku kompletu odbędzie się drugie Walne Zgromadzenie tego samego dnia o godz. 4. popoł. bez względu na ilość członków.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Sprawozdanie Dyrekcji za czas ubiegły,
2) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej,
3) Wnioski i interpelacje.

Ze względu na ważność spraw uprasza się PT. Udziałowców Spółki o niezawodne przybycie.

Dyrekcja.

Redaktor odpowiedzialny i kierujący: Zygmunt Lubertowicz. Drukarnia J. Gorka w Nowym Targu.